

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 411/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P., Z., zastúpeného advokátom PhDr. Mgr. P. R., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžr 128/2011 zo 4. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Konanie o sťažnosti P. z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. októbra 2012 doručená sťažnosť P., Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom PhDr. Mgr. P. R., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžr 128/2011 zo 4. júla 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«Výbor sťažovateľa 30. 8. 2010 rozhodol o vylúčení svojho člena... zo sťažovateľa a to z dôvodu porušenia povinností člena ako člena Slovenského poľovníckeho zväzu uvedených v ustanoveniach § 7 ods. 1 písm. a) a c) Stanov Slovenského poľovníckeho zväzu (ďalej len „Stanovy SPZ“). Odvolanie člena proti vyššie uvedenému rozhodnutiu o vylúčení člena členská schôdza sťažovateľa 30. 10. 2010 rozhodnutím č. p. K-31/2010 zamietla ako nedôvodné a súčasne toto rozhodnutie o vylúčení potvrdila.

Na základe žaloby člena Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 24 S/3/2011-44 z 27. 4. 2011 uznesenie členskej schôdzy sťažovateľa z 30.10.2010 zrušil a konanie zastavil, a to z dôvodu, že sťažovateľ ako „žalovaný“ (ako aj prvostupňový orgán) si „prisvojil“ právomoc správneho orgánu rozhodovať a de facto sa správali ako „správny orgán“, pričom členom napadnuté rozhodnutie sťažovateľa vydal podľa súdu prvého stupňa sťažovateľ ako orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Krajský súd v Banskej Bystrici avšak neuviedol, podľa ktorého právneho predpisu a ktorý správny orgán je oprávnený rozhodovať o vylúčení člena zo sťažovateľa – pravdepodobne preto, že takéhoto predpisu a takéhoto správneho orgánu niet. Dozaista však nie je v právomoci obvodného lesného úradu rozhodovať o vylúčení fyzických osôb ako členov sťažovateľa zo sťažovateľa. Následne na základe odvolania sťažovateľa vo veci ako odvolací súd rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 10 Sžr/128/2011 zo 4. 7. 2012 (ďalej len „Rozsudok“) vyššie označený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil, a to z dôvodu, že „nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že z dôvodu regulácie výkonu práva poľovníctva samostatným zákonom je sťažovateľ ako poľovnícke združenie stavovskou komorou a verejnoprávnou korporáciou založenou na záujmovom princípe. Na základe tejto skutočnosti je následne „daná jednoznačne právomoc súdu na preskúmanie rozhodnutia

poľovníckeho združenia podľa piatej časti O. s. p“. Najvyšší súd Slovenskej republiky však vôbec nevysvetlil, na základe čoho považuje sťažovateľa za verejnoprávnu korporáciu či stavovskú komoru a ani to, prečo považuje názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v jeho uznesení sp. zn. I. ÚS 396/2010-11 z 27. 10. 2010 o tom, že vzťah člena poľovníckeho združenia a poľovníckeho združenia nespadá do oblasti verejnej správy, a teda ani do súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, za nerelevantný a nepoužiteľný vo vzťahu k členstvu člena u sťažovateľa.»

Základnou právnou otázkou nastolenou sťažovateľom je otázka vecnej príslušnosti Krajského súdu v Banskej Bystrici „na preskúmanie rozhodnutia sťažovateľa o vylúčení člena zo sťažovateľa ako poľovníckeho združenia, a to v rámci správneho súdnictva“.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd «nesprávne považuje sťažovateľa za verejnoprávnu korporáciu. O takomto druhu inštitúcie je možné uvažovať výlučne vo vzťahu k Slovenskej poľovníckej komore zriadenej ustanovením § 41 ods. 1 zákona 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o poľovníctve“). Teda s vyššie citovanými právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by bolo možné súhlasiť iba vtedy, ak by sa týkali rozhodovania a činnosti Slovenskej poľovníckej komory ako profesijnej komory korporatívneho charakteru zriadenej zákonom. Avšak sťažovateľ a Slovenská poľovnícka komora sú dve úplne odlišné a samostatné právnické osoby s vlastnými právnymi subjektivitami... Sťažovateľ pri rozhodovaní o vylúčení Člena nerozhodoval ani ako správny orgán a nerozhodoval ani v oblasti verejnej správy, pretože vzťah člena poľovníckeho združenia (t. j. v tomto prípade Člena ako člena sťažovateľa) s poľovníckym združením (t. j. v tomto prípade so sťažovateľom) je vzťahom výlučne súkromnoprávnym. Jednoznačne súkromnoprávny charakter členského vzťahu medzi Členom a sťažovateľom vyplýva aj z toho, že žiadny zákon neukladá sťažovateľovi byť členom sťažovateľa a ani žiadny zákon neupravuje povinnosti sťažovateľa k Členovi ako svojmu členovi. Tento vzťah je ponechaný na slobodné rozhodnutie príslušnej poľovníckej organizácie a jej vnútroorganizačné pravidlá.

Správnosť vyššie uvedeného právneho názoru o tom, že rozhodnutie poľovníckeho združenia o vylúčení člena poľovníckeho združenia z tohto poľovníckeho združenia nie je rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy a ani rozhodnutím správneho orgánu, vyplýva i z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sž 25/94 z 8. 8. 1994, ktoré sa týka otázky vylúčenia dvoch fyzických osôb z cirkvi. Podľa označeného uznesenia rozhodnutie o vylúčení členov cirkvi z danej cirkvi nie je vydané v oblasti verejnej správy a ani správnym orgánom z dôvodu, že cirkev si spravuje svoje záležitosti sama a zriaďuje si svoje orgány nezávisle od štátnych orgánov, a teda, že si rieši svoje vnútorné záležitosti sama, podľa vlastnej ústavy a vlastných cirkevných zákonov. Rovnaká právna situácia existuje aj vo vzťahu k členstvu fyzických osôb v poľovníckych združeniach, pretože tieto združenia si spravujú svoje záležitosti samé, zriaďujú si svoje orgány nezávisle od štátnych orgánov, riešia si svoje vnútorné záležitosti samé podľa vlastných stanov a iných vlastných vnútorných predpisov. Správnosť, zákonnosť a ústavnosť tohto právneho názoru priamo vo vzťahu k poľovníckemu združeniu napokon úplne jednoznačne potvrdil Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení I. ÚS 396/2010-11 z 27. 10. 2010, na ktoré uznesenie sťažovateľ opakovane poukazoval, a ktoré uznesenie Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní vôbec nezohľadnil a ani k nemu nezaujal stanovisko.

Zároveň nemožno súhlasiť s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že sťažovateľ nie je oprávnený rozhodnúť o vylúčení Člena podľa ustanovenia § 20 ods. 1 Stanov SPZ. Žiadny zákon nezakazuje poľovníckemu združeniu rozhodovať o vylúčení svojho člena, a zároveň žiadny zákon nezveruje rozhodovanie o vylúčení člena z poľovníckeho združenia (poľovníckej organizácie) do právomoci nejakého správneho orgánu či orgánu verejnej správy. Skutočnosť, že rozhodovanie o vylúčení Člena ako člena sťažovateľa zo sťažovateľa jednoznačne a nespochybniteľne patrí do právomoci sťažovateľa, potvrdila aj Okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu Brezno vo svojej nedatovanej písomnej odpovedi členovi číslo 31/2010-10-19 na predchádzajúcu sťažnosť člena. V neposlednom rade, ak Zákon o poľovníctve vo svojom ustanovení § 33 ods. 2 písm. e) výslovne zveruje do právomoci poľovníckej organizácie upraviť si vo vlastných stanovách otázku práv a povinností svojich členov, a ak na základe takejto zákonnej právnej úpravy má poľovnícka organizácia vo svojich stanovách vymedzený postup pre vylúčenie svojho člena v prípade porušenia povinností člena (ako je to v prípade

Stanov SPZ a sťažovateľa), tak potom vylúčenie člena z poľovníckej organizácie na základe stanov je rozhodnutím poľovníckej organizácie vydaným spôsobom, ktorý nie je v rozpore so zákonom. Sťažovateľ si pri rozhodovaní o vylúčení člena neprisvojil kompetencie a právomoc obvodného lesného úradu. Z rozhodnutia sťažovateľa napadnutého členom vyplýva, že sťažovateľ rozhodoval podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. c) Stanov SPZ a podľa ustanovenia § 20 ods. 1 písm. d) Stanov SPZ, pretože sťažovateľ je základnou organizačnou jednotkou Slovenského poľovníckeho zväzu s vlastnou právnou subjektivitou.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. c) Stanov SPZ výkonným orgánom poľovníckeho združenia je výbor poľovníckeho združenia, ktorý v kárnom konaní ukladá členom poľovníckeho združenia kárne opatrenia. Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 písm. d) Stanov SPZ členovi poľovníckeho združenia, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce z členstva v poľovníckom združení a na nápravu vzhľadom na závažnosť porušenia nepostačuje pohovor, môže výbor poľovníckeho združenia podľa miery zavinenia a ostatných okolností uložiť kárne opatrenie – vylúčenie z poľovníckeho združenia. Podľa ustanovenia § 20 ods. 2 Stanov SPZ vylúčiť z poľovníckeho združenia možno len člena, ktorý hrubo, alebo opätovne do piatich rokov od predchádzajúceho právoplatného kárneho opatrenia uloženého poľovníckym združením porušil Stanovy SPZ, interné predpisy poľovníckeho združenia, alebo predpisy upravujúce výkon práva poľovníctva a predpisy súvisiace s výkonom práva poľovníctva, alebo si dlhodobo neplní povinnosti voči poľovníckemu združeniu, alebo konal v rozpore so záujmami poľovníckeho združenia. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a) Stanov SPZ členovia Slovenského poľovníckeho zväzu sú povinní dodržiavať právne predpisy o poľovníctve, zbraniach a strelive, ochrane prírody, veterinárne predpisy, Stanovy SPZ a ostatné interné predpisy SPZ, Stanovy SPK a ostatné interné predpisy SPK, plniť úlohy vyplývajúce z týchto predpisov a uznesení orgánov SPZ a SPK. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. c) Stanov SPZ členovia Slovenského poľovníckeho zväzu sú povinní angažovať a zúčastňovať sa aktívne na práci v SPZ, zachovávať disciplínu, plniť všetky úlohy vyplývajúce z členstva alebo zverenej funkcie a dôsledne rešpektovať pravidlá občianskej a poľovníckej morálky. Sťažovateľ rozhodol o uložení kárneho opatrenia Členovi spočívajúceho vo vylúčení Člena z poľovníckeho združenia z dôvodu hrubého porušenia Stanov SPZ konaním opísaným v rozhodnutí sťažovateľa, ktoré bolo napadnuté Členom. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ rozhodoval podľa Stanov SPZ a na

základe Stanov SPZ, a to o konaniach Člena, ktoré podľa právneho názoru sťažovateľa predstavujú porušenia niekoľkých povinností Člena ako člena sťažovateľa. Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že konania Člena predstavujú priestupky alebo iné správne delikty, za ktoré by bolo možné uložiť Členovi príslušné sankcie príslušným obvodným lesným úradom, možno s tým len súhlasiť. No vyššie uvedené neznamena, že konania Člena, ktorými sa tento prípadne (možno) dopustil priestupkov alebo iných správnych deliktov, nie sú a nemôžu byť zároveň porušeniami Stanov SPZ a porušeniami povinností člena Slovenského poľovníckeho zväzu, za ktoré porušenia mohol sťažovateľ Člena vylúčiť. V neposlednom rade je právne významnou skutočnosťou to, že podľa ustanovenia § 20 ods. 2 Stanov SPZ vylúčiť z poľovníckeho združenia možno aj člena, ktorý hrubo porušil nielen Stanovy SPZ a interné predpisy poľovníckeho združenia, ale aj predpisy upravujúce výkon práva poľovníctva a predpisy súvisiace s výkonom práva poľovníctva. V tejto súvislosti znovu poukazujeme na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v jeho uznesení I. ÚS 396/2010-11 z 27. 10. 2010, podľa ktorého „konanie člena združenia v rozpore so stanovami združenia a z toho vyplývajúce rozhodnutie o jeho vylúčení a spáchanie správneho deliktu a z toho vyplývajúca sankcia sú však dve odlišné kategórie“.

V prípade konania Člena je nepochybné, že šlo o konanie, ktorého sa Člen dopustil v postavení jednak poľovníckeho hospodára a jednak člena sťažovateľa. Sťažovateľ však svojimi rozhodnutiami neodvolal Člena z funkcie poľovníckeho hospodára, čo je v zmysle ustanovenia § 19 Zákona o poľovníctve právomocou obvodného lesného úradu, ale rozhodol iba o vylúčení Člena zo sťažovateľa. Sťažovateľ teda nevykonal žiadnu právomoc nejakého správneho orgánu upravenú príslušným všeobecne záväzným právnym predpisom, pretože rozhodol iba podľa Stanov SPZ o vylúčení Člena ako svojho člena.»

V neposlednom rade sťažovateľ poukazuje na odlišnú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu v identickej veci ďalšieho člena sťažovateľa, ktorého sťažovateľ rovnako vylúčil „na základe rovnakých porušení Stanov SPZ“. Sťažovateľ považuje za neprijateľné, aby v právnom štáte najvyšší súd (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr/120/2011 zo 6. marca 2012, pozn.) o tej istej otázke, „v tomto prípade o súdnom prieskume rozhodnutia poľovníckeho združenia o vylúčení svojho člena v správnom súdnictve“,

rozhodoval odlišne a rovnako za neprijateľné považuje aj nerešpektovanie rozhodovacej činnosti ústavného súdu, čo je v rozpore s princípom právneho štátu, predvídateľnosťou súdneho konania a rozhodovania všeobecných súdov.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo právnickej osoby... domáhať sa svojho práva na neustrannom a nezávislom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 10 Sžr/128/2011 zo 4. 7. 2012 porušené bolo.

2. Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 10 Sžr/128/2011 zo 4. 7. 2012 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia...“

Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu 10. mája 2013 podanie označené ako „Spätvzatie sťažnosti“, v ktorom uvádza, že „Týmto na žiadosť môjho klienta z 30. 4. 2013, ktorá mi bola doručená dnes, t. j. 7. 5. 2013, beriem späť podanú sťažnosť môjho klienta z 11. 10. 2012.“

II.

Podľa § 54 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak sťažovateľ vezme svoju sťažnosť späť, ústavný súd konanie o nej zastaví okrem prípadu, ak ústavný súd rozhodne, že spätvzatie sa nepripúšťa, najmä ak sťažnosť smeruje proti takému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu, ktoré mimoriadne závažným spôsobom porušujú základné práva alebo slobody sťažovateľa.

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 10. mája 2013 vzal svoju sťažnosť v celom rozsahu späť a požiadal o zastavenie konania. Ústavný súd po posúdení tejto žiadosti konštatoval, že v danom prípade neexistujú dôvody na to, aby späťvzatie sťažnosti nepripustil, a preto podľa § 54 zákona o ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľa zastavil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2013